

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO
OSIGURANJE

Zagreb, studeni 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O ZAVODU	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2015.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Metode i postupci revizije	12
	Nalaz za 2015.	13
III.	MIŠLJENJE	30

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA:041-01/16-08/2
URBROJ:613-02-01-16-11

Zagreb, 25. studenoga 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZA 2015.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: Zavod) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 15. lipnja do 25. studenoga 2016.

I. PODACI O ZAVODU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Zavod organizira i provodi poslove obveznog zdravstvenog osiguranja propisane Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13 i 137/13) te poslove dopunskog zdravstvenog osiguranja propisane Zakonom o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08 i 71/10).

U okviru obveznog zdravstvenog osiguranja, Zavod provodi politiku razvoja i unaprjeđenja zdravstvene zaštite, poslove u vezi s ostvarivanjem prava i obveza osiguranih osoba iz obveznog zdravstvenog osiguranja, prava i obveze za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti uključujući i specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika. Također, provodi prvostupanjski i drugostupanjski upravni postupak u rješavanju prava i obveza, planira novčana sredstva za dotična prava, predlaže ministru nadležnom za zdravstvo mrežu javne zdravstvene službe, opseg prava na zdravstvenu zaštitu, obavlja poslove ugovaranja zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja sa zdravstvenim ustanovama i privatnim zdravstvenim radnicima uključenim u mrežu javne zdravstvene službe, plaća usluge za ugovorenu i izvršenu zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja, provodi nadzor nad ispunjavanjem ugovornih obveza subjekata Zavoda u provođenju zdravstvene zaštite, plaća osiguranim osobama novčane naknade iz obveznog zdravstvenog osiguranja te troškove zdravstvene zaštite u inozemstvu, osigurava provedbu propisa Europske unije i međunarodnih ugovora u dijelu koji se odnosi na obvezno zdravstveno osiguranje, plaća troškove inozemnim zdravstvenim ustanovama za izvršenu zdravstvenu zaštitu osiguranim osobama koje su rješenjem Zavoda upućene na liječenje u inozemstvo, daje ministru nadležnom za zdravstvo mišljenje o osnivanju i odobrenju rada zdravstvenih ustanova i odobrenju rada zdravstvenih radnika u privatnoj praksi, utvrđuje osnovice, način obračuna i plaćanja, obveznike doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje te druge poslove propisane Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju.

U provedbi dopunskog zdravstvenog osiguranja, Zavod planira novčana sredstva dopunskog zdravstvenog osiguranja, utvrđuje vrstu i cijenu police, obavlja poslove ugovaranja dopunskog zdravstvenog osiguranja, vodi evidencije u svrhu osiguravanja podataka za provođenje dopunskog zdravstvenog osiguranja, obavlja nadzor nad uplatom premija te vodi postupke za njezinu prisilnu naplatu.

Za obavljanje djelatnosti, uz Direkciju kao središnju ustrojstvenu jedinicu, ustrojena su četiri regionalna ureda u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Osijeku te 16 područnih službi. U okviru regionalnih ureda i područnih službi ustrojene su ispostave u skladu s općim aktom o unutarnjem ustrojstvu Zavoda. U regionalnim uredima i područnim službama se utvrđuju prava i provođenje obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja, obrada i kontrola računa za zdravstvene usluge, prvostupanjski upravni postupak o pravima iz zdravstvenog osiguranja, kontrola privremene nesposobnosti za rad te provođenje zdravstvenog osiguranja po sporazumima o socijalnom osiguranju s drugim državama. Regionalni uredi i područne službe obavljaju i druge prateće poslove, kao što su računovodstveni i statistički, pravni i svi drugi poslovi utvrđeni općim aktom o unutarnjem ustrojstvu Zavoda.

Tijela Zavoda su Upravno vijeće, ravnatelj, zamjenik ravnatelja i pomoćnici ravnatelja.

Upravno vijeće ima devet članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra zdravlja na rok od četiri godine (tri predstavnika Gospodarsko - socijalnog vijeća, po dva predstavnika osiguranih osoba i davatelja zdravstvenih usluga - zdravstvenih radnika te po jednog predstavnika nadležnog ministarstva i jednog predstavnika Zavoda). Upravno vijeće donosi Statut i druge opće akte, godišnji financijski plan i program rada, polugodišnje i godišnje financijske izvještaje, godišnje izvješće o radu te odlučuje o davanju prethodne suglasnosti ravnatelju za stjecanje, opterećenje ili otuđenje imovine u slučajevima utvrđenim Statutom, predlaže Hrvatskom saboru visinu stope doprinosa za zdravstveno osiguranje, nadzire izvršenje financijskog plana te odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonima, Statutom i drugim općim aktima Zavoda. Upravno vijeće sastaje se po potrebi, a odluke donosi natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

Od 24. veljače 2012. do 17. lipnja 2014. ravnatelj je bio Siniša Varga, od 18. lipnja 2014. do 11. svibnja 2016. ravnateljica je bila Tatjana Prendža Trupec, a od 12. svibnja 2016. za vršitelja dužnosti imenovan je mr. sc. Fedor Dorčić. Koncem 2015. u Zavodu je bilo 2 306 zaposlenika.

Planiranje

Financijski plan Zavoda za 2015. je iznosio 21.964.000.000,00 kn. Izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2015. plan je povećan za 4.458.950,00 kn te iznosi 21.968.458.950,00 kn. Planirani izvori financiranja su prihodi od doprinosa u iznosu 17.980.000.000,00 kn (81,8 %), prihodi iz proračuna u iznosu 2.400.000.000,00 kn (10,9 %), prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 1.583.000.000,00 kn (7,2 %) te drugi prihodi u iznosu 1.000.000,00 kn (0,1 %).

Vrijednosno najznačajniji rashodi su planirani za zdravstvenu zaštitu obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 17.656.457.000,00 kn, zdravstvenu zaštitu dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja u iznosu 1.322.178.000,00 kn, naknade plaće zbog privremene nesposobnosti za rad u iznosu 900.000.000,00 kn, naknade za redovni rodiljni dopust u iznosu 870.000.000,00 kn, administraciju i upravljanje obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 328.210.678,00 kn, naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu 185.250.000,00 kn, naknade plaća zbog priznate ozljede na radu i profesionalne bolesti u iznosu 205.000.000,00 kn te liječenje inozemnih osiguranika u iznosu 190.200.000,00 kn.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2016. i 2017. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2016. u iznosu 22.053.000.000,00 kn te za 2017. u iznosu 22.143.000.000,00 kn.

Financijski izvještaji

Zavod je obveznik primjene proračunskog računovodstva. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 22.156.101.065,00 kn, što je za 1.391.541.552,00 kn ili 5,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su za 2015. ostvareni za 187.642.115,00 kn ili 0,9 % više od planiranih. Zavod od 1. siječnja 2015. nije u sustavu državne riznice.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	17.529.414.179,00	18.121.281.521,00	103,4
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	53.814,00	50.366,00	93,6
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	1.817.137.754,00	1.618.790.282,00	89,1
4.	Prihodi od imovine	14.273.933,00	14.520.809,00	101,7
5.	Pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna	4.186.762.937,00	2.400.422.174,00	57,3
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	0,00	283.829,00	-
7.	Prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine	0,00	752.084,00	-
	Ukupno	23.547.642.617,00	22.156.101.065,00	94,1

Prihodi su manji od ostvarenih u 2014., jer u 2015. nisu planirani ni ostvareni prihodi iz državnog proračuna za sanaciju bolnica, koji su u 2014. ostvareni u iznosu 3.200.000.000,00 kn. Bez prihoda od sanacije, ostvareni prihodi u 2015. su za 1.808.458.448,00 kn ili 8,9 % veći od ostvarenih u 2014.

Od ukupno ostvarenih prihoda u iznosu 22.156.101.065,00 kn, na prihode obveznog zdravstvenog osiguranja se odnosi 20.948.720.939,00 kn ili 94,5 %, a na prihode dopunskog zdravstvenog osiguranja 1.207.380.126,00 kn ili 5,5 % ukupnih prihoda. Dio prihoda dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 484.574.128,00 kn evidentiran je u okviru prihoda obveznog zdravstvenog osiguranja, a odnosi se na manje ostvarene prihode obveznog zdravstvenog osiguranja zbog oslobađanja osiguranika dopunskog zdravstvenog osiguranja od plaćanja 10,00 kn kod posjete liječniku obiteljske medicine i kod izdavanja lijeka na recept.

Prihodi od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje ostvareni u iznosu 18.121.281.521,00 kn veći su za 591.867.342,00 kn ili 3,3 % od ostvarenih u 2014. i čine 81,8 % ukupnih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu su povećani, jer su do konca travnja 2014. doprinosi obračunavani po stopi od 13,0 %, a od početka svibnja 2014., u skladu s Izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (Narodne novine 41/14), stopa doprinosa je povećana na 15,0 %. Na povećanje prihoda od doprinosa utjecao je i povećan broj aktivnih osiguranika, kojih je u 2015. bilo 1 466 654 što je za 17 917 ili 1,2 % više u odnosu na 2014., kada je prosječno bilo 1 448 737 osiguranika.

Od ukupnog broja aktivnih osiguranika, 685 988 osiguranika ili 46,8 % čine žene, a 780 666 ili 53,2 % čine muškarci. Aktivni osiguranici sudjeluju s 33,9 % u ukupnom broju osiguranika kojih je u 2015. bilo 4 325 852 (prosječno), što je za 19 583 ili 0,5 % manje u odnosu na 2014. U 2015. je bilo prosječno 1 061 553 osiguranih umirovljenika, što je za 2 802 više u odnosu na 2014. Broj osiguranih poljoprivrednika je smanjen za 13,1 % i u 2015. je prosječno iznosio 21 845. Također je smanjen broj osiguranih članova obitelji i u 2015. je iznosio 809 582, što je 12,4 % manje u odnosu na 2014., dok je broj ostalih osiguranika (INO osiguranici, učenici srednjih škola i studenti, osobe nesposobne za samostalan život i rad i drugo), veći za 8,7 % u odnosu na 2014. te je prosječno iznosio 966 218 osiguranika.

Prihodi po posebnim propisima ostvareni su u iznosu 1.618.790.281,00 kn, a vrijednosno najznačajniji se odnose na prihode dopunskog zdravstvenog osiguranja od premije dopunskog zdravstvenog osiguranja koju plaćaju osiguranici u iznosu 1.312.488.279,00 kn (dio navedenih prihoda u iznosu 484.574.128,00 kn evidentira se u okviru prihoda od obveznog zdravstvenog osiguranja, a odnosi se na manje ostvarene prihode obveznog zdravstvenog osiguranja zbog oslobađanja osiguranika dopunskog zdravstvenog osiguranja od plaćanja participacije kod posjete liječniku obiteljske medicine i kod izdavanja lijeka na recept), prihode od sudjelovanja troškova primarne zdravstvene zaštite (obiteljske medicine, ginekologije i dentalne medicine) te prihode ostvarene od sudjelovanja kod izdavanja lijekova na recept osiguranih osoba koji nemaju ugovorenu policu dopunskog zdravstvenog osiguranja (participacija) u iznosu 51.869.882,00 kn. U okviru prihoda po posebnim propisima iskazani su i prihodi ostvareni od inozemnih osiguravatelja za liječenje inozemnih osiguranika u iznosu 170.596.016,00 kn, prihodi od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, (kojeg izdvajaju društva za osiguranje u visini 4,0 % naplaćene funkcionalne premije osiguranja od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti) u iznosu 48.125.270,00 kn (navedeni prihodi su manji od ostvarenih u 2014. za 19.943.360,00 kn ili 29,3 %), prihode ostvarene po regresnim postupcima, sudskim taksama, popustima, povratima sredstava od korisnika u iznosu 35.090.145,00 kn te prihode za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u iznosu 620.689,00 kn.

Ukupni prihodi dopunskog zdravstvenog osiguranja su ostvareni u iznosu 1.207.380.126,00 kn, od čega se na prihode od premija uplaćenih od osiguranika dopunskog zdravstvenog osiguranja odnosi 827.914.151,00 kn, prihode za premije koje se plaćaju iz državnog proračuna 365.776.983,00 kn (evidentirane u okviru prihoda iz proračuna) te druge prihode u iznosu 13.688.992,00 kn (evidentirane u okviru prihoda od imovine). Prema podacima Zavoda, ukupni rashodi dopunskog zdravstvenog osiguranja su ostvareni u iznosu 1.249.057.356,00 kn te su za 41.677.230,00 kn veći od prihoda.

Ukupan broj osiguranika, odnosno zaključenih ugovora o dopunskom zdravstvenom osiguranju u 2015. je 2 597 831 i veći je za 1,4 % od broja osiguranika u 2014. (2 561 810).

Od ukupnog broja osiguranika dopunskog zdravstvenog osiguranja, na osiguranike koji sami plaćaju premiju odnosi se 1 623 799 ili 62,5 %, dok se na osiguranike koji, u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, ostvaruju pravo na plaćanje premije iz sredstava državnog proračuna odnosi 974 032 ili 37,5 % ukupnog broja osiguranika dopunskog zdravstvenog osiguranja (osigurane osobe s invaliditetom koje imaju 100 % oštećenja organizma, odnosno tjelesnog oštećenja prema posebnim propisima, osobe kod kojih je utvrđeno više vrsta oštećenja te osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili psihičkom bolešću zbog kojih ne mogu samostalno izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi sukladno propisima o socijalnoj skrbi, osigurane osobe darivatelje dijelova ljudskog tijela u svrhu liječenja, osigurane osobe dobrovoljne davatelje krvi s više od 35 davanja za muškarce, odnosno s više od 25 davanja za žene, osigurane osobe redovite učenike i studente starije od 18 godina, osigurane osobe čiji ukupan prihod u prethodnoj kalendarskoj godini, iskazan po članu obitelji, mjesečno nije veći od 45,6 % proračunske osnovice, a za osiguranike samce, ako im prihodovni cenzus u prethodnoj kalendarskoj godini nije veći od 58,3 % proračunske osnovice). Broj osiguranika, koji ostvaruju pravo na financiranje premije iz sredstava državnog proračuna je u 2015. povećan za 28 755 osiguranika ili 3,0 % u odnosu na prethodnu godinu.

U okviru prihoda od pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna, vrijednosno značajniji su prihodi iz državnog proračuna u iznosu 2.400.000.000,00 kn. Navedena sredstva su, prema odluci Upravnog vijeća iz studenoga 2015., raspoređena za posebni porez na duhanske prerađevine u iznosu 1.190.338.696,00 kn, doprinose dijela osiguranika čija se zdravstvena zaštita financira iz državnog proračuna u iznosu 843.884.321,00 kn te premije dopunskog zdravstvenog osiguranja koja se financira iz državnog proračuna u iznosu 365.776.983,00 kn.

Prema podacima Zavoda, Zavod je trebao u 2015. ostvariti sredstva iz državnog proračuna u iznosu 4.254.613.538,00 kn, od čega za doprinose osiguranika čija se zdravstvena zaštita u skladu s odredbama članka 7., 15., 39., 72., 79. i 82. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (dalje u tekstu: Zakon) financira iz državnog proračuna u iznosu 2.104.087.962,00 kn (ostvareno odnosno raspoređeno 843.884.321,00 kn), od posebnog poreza na duhanske prerađevine 1.332.338.696,00 kn (ostvareno 1.190.338.696,00 kn) te premije dopunskog zdravstvenog osiguranja za osiguranike čije se premije, u skladu s odredbama članka 14 b. Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, financiraju iz državnog proračuna 818.186.880,00 kn (ostvareno 365.776.983,00 kn).

U odnosu na prethodnu godinu, iskazani prihodi iz državnog proračuna su manji za 1.785.584.563,00 kn ili 42,7 %, jer su u prethodnoj godini ostvareni prihodi iz proračuna za sanaciju bolnica u iznosu 3.200.000.000,00 kn. Bez prihoda ostvarenih za sanaciju bolnica, prihodi iz državnog proračuna ostvareni u 2015., prema odredbama Zakona i Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju, veći su u odnosu na ostvarene u 2014. za 799.577.826,00 kn ili 49,9 %.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija odnose se na prihode ostvarene od zakupa poslovnih prostora i stanova.

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima, primicima i izdacima za 2015., ukupni rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 22.746.178.850,00 kn, što je za 90.692.940,00 kn ili 0,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Rashodi i izdaci su za 2015. ostvareni za 777.719.900,00 kn ili 3,5 % više od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	230.657.720,00	228.335.272,00	99,0
2.	Materijalni rashodi	128.863.036,00	97.599.207,00	75,7
3.	Financijski rashodi	3.530.887,00	21.403.334,00	606,2
4.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	22.438.040.195,00	22.354.411.851,00	99,6
5.	Ostali rashodi	9.439.231,00	24.197.050,00	256,3
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	20.279.063,00	14.231.095,00	70,2
7.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	6.061.658,00	6.001.041,00	99,0
	Ukupno	22.836.871.790,00	22.746.178.850,00	99,6
	Višak prihoda	710.770.827,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	590.077.785,00	-

Rashodi za zaposlene su manji za 1,0 % od ostvarenih u 2014. Odnose se na rashode za bruto plaće u iznosu 190.321.811,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 32.586.676,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu 5.426,785,00 kn.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu 97.599.207,00 kn manji su za 31.263.829,00 kn ili 24,3 % od ostvarenih u 2014., kada su iznosili 128.863.036,00 kn, a što je najvećim dijelom rezultat smanjenja otpisa potraživanja dopunskog zdravstvenog osiguranja (koja su u ranijem razdoblju evidentirana na приходima, a naplata nije bila moguća) koji je u 2014. iznosio 28.917.906,00 kn, a u 2015. otpis potraživanja nije obavljan. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 66.923.585,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 12.486.777,00 kn te rashode za naknade troškova zaposlenim u iznosu 9.949.496,00 kn.

Vrijenosno najznačajniji rashodi za usluge se odnose na rashode za zakupnine i najamnine u iznosu 18.696.093,00 kn (licence, zakupnine i najamnine prostora i opreme), poštanske usluge u iznosu 15.883.612,00 kn, intelektualne usluge u iznosu 8.692.872,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 5.804.206,00 kn.

U okviru naknada građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i drugih naknada, vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 20.101.295.820,00 kn ili 88,4 % ukupnih rashoda i izdataka se odnosi na rashode za zdravstvenu zaštitu, od čega se na rashode za zdravstvenu zaštitu obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi 18.829.544.568,00 kn, zdravstvenu zaštitu dopunskog osiguranja 1.193.163.396,00 kn i zdravstvenu zaštitu za ozljede na radu i profesionalne bolesti 78.587.856,00 kn.

Uklupni rashodi za zdravstvenu zaštitu u 2015. su manji za 158.364.141,00 kn ili 0,8 % u odnosu na ostvarene u 2014. (bez rashoda u vezi sa sanacijom koji su iznosili 1.951.368.099,00 kn). Smanjenje rashoda je rezultat promjene načina evidentiranja rashoda za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu u 2014., kada su, osim rashoda koji se odnose na 2014., evidentirani i rashodi ranijeg razdoblja u iznosu 904.150.741,00 kn (koji su bili evidentirani na računu rashodi budućih razdoblja).

Vrijednosno najznačajniji rashodi za zdravstvenu zaštitu se odnose na rashode za bolničku zdravstvenu zaštitu u iznosu 8.551.840.306,00 kn, koji su veći za 34,1 % od ostvarenih u 2014., rashode za lijekove na recept u iznosu 3.113.501.649,00 kn, koji su manji za 4,5 %, rashode za primarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu 3.029.168.732,00 kn koji su veći za 1,7 % i rashode za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu u iznosu 319.592.906,00 kn, koji su manji za 62,4 % u odnosu na ostvarene u 2014. Smanjenje rashoda za zdravstvenu zaštitu u inozemstvu je rezultat ranije navedene promjene načina evidentiranja rashoda za zdravstvenu zaštitu hrvatskih osiguranika u inozemstvu.

Rashodi za bolničku zdravstvenu zaštitu veći su za 2.175.043.217,00 kn ili 34,1 % od ostvarenih u 2014., a što je rezultat povećanja ugovorenih usluga (limita) i pravdanja dijela više doznačenih sredstva pojedinim bolnicama u 2014. od izvršenih usluga. Naime, tijekom 2014. bolnicama su doznačena sredstva u iznosu 428.883.896,00 kn većem od izvršenih usluga (neizvršeni limit) te im je odlukama Upravnog vijeća omogućeno provođenje dodatnih programa za pravdanje više doznačenih sredstava u iznosu 107.350.794,00 kn. Također je bolničkim ustanovama omogućeno da neizvršeni limit u 2014. pravdaju više izvršenim uslugama od ugovorenih u 2015. te povezivanjem ispostavljenih računa s novim dijagnostičko - terapijskim postupcima. Tako su više doznačena sredstva u 2014. u iznosu 249.978.314,00 kn pravdana u 2015. i evidentirana na rashodima 2015.

Rashodi za lijekove na recept iznose 3.113.501.649,00 kn. Zavod ne provodi postupke javne nabave za lijekove na recept, jer prema mišljenju Uprave za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva, u postupcima nabave Zavod nije naručitelj koji zaključuje ugovore o nabavi u smislu Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14) te nije obavezan primijeniti postupke nabave prema odredbama navedenog Zakona.

Finacijski rashodi ostvareni u iznosu 21.403.334,00 kn veći su za 17.872.447,00 kn ili 506,2 % od ostvarenih u 2014., a posljedica je plaćanja usluga platnog prometa zbog izlaska Zavoda iz sustava državne riznice.

Ostali rashodi ostvareni u iznosu 24.197.050,00 kn veći su za 14.757.819,00 kn ili 156,4 % od ostvarenih u 2014., kada su iznosili 9.439.231,00 kn, a odnose se na rashode vezane uz nadoknade šteta fizičkim osobama za profesionalnu bolest zbog izloženosti azbestu (tijekom 2015. izdan veći broj novih rješenja na temelju kojih su ostvarena prava na novčane naknade).

Rashodi za nabavu nefinacijske imovine ostvareni u iznosu 14.231.095,00 kn, manji su za 6.047.968,00 kn ili 29,8 % od ostvarenih u 2014., kada su iznosili 20.279.063,00 kn, a odnose se na rashode za uredsku opremu i namještaj u iznosu 7.740.212,00 kn, dodatna ulaganja u građevinske objekte u iznosu 5.650.121,00 kn i ulaganja u računalne programe u iznosu 840.762,00 kn.

U 2015. je ostvaren manjak prihoda u iznosu 590.077.785,00 kn, od čega se na manjak prihoda obaveznog zdravstvenog osiguranja odnosi 548.400.555,00 kn i manjak prihoda dopunskog zdravstvenog osiguranja 41.677.230,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz ranijeg razdoblja je iznosio 2.077.677.264,00 kn te je u naredno razdoblje prenesen manjak prihoda u iznosu 2.667.755.049,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 12.340.623.100,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2015.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	215.875.354,00	212.801.822,00	98,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	6.425.192,00	6.425.192,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	160.441.158,00	158.192.470,00	98,6
1.3.	Postrojenja i oprema	25.383.061,00	20.051.780,00	79,0
1.4.	Prijevozna sredstva	25.232,00	1.133,00	4,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	16.431.375,00	21.437.189,00	130,5
1.6.	Druga nefinancijska imovina	7.169.336,00	6.694.058,00	75,5
2.	Financijska imovina	3.410.036.800,00	12.127.821.278,00	355,7
2.1.	Novčana sredstva	1.682.782,00	307.400.853,00	-
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	497.843.546,00	207.730.035,00	41,7
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	117.022.580,00	75.995.160,00	64,9
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.790.353.664,00	11.534.175.724,00	413,4
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	3.058.955,00	2.519.506,00	82,4
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	75.273,00	0,00	-
	Ukupno imovina	3.625.912.153,00	12.340.623.100,00	340,3
3.	Obveze	3.224.865.919,00	3.223.925.248,00	100,0
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	3.217.174.369,00	3.222.679.916,00	100,2
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	1.610.248,00	940.770,00	58,4
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	6.061.658,00	0,00	-
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	19.644,00	304.562,00	1 550,4
4.	Vlastiti izvori	401.046.234,00	9.116.697.852,00	2 273,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	3.625.912.153,00	12.340.623.100,00	340,3
	Izvanbilančni zapisi	837.482.431,00	1.490.386.670,00	178,0

Koncem 2015., vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je za 8.714.710.947,00 kn ili 240,3 % veća u odnosu na stanje početkom 2015. Povećanje imovine i izvora je najvećim dijelom rezultat evidentiranja potraživanja od doprinosa u iznosu 8.406.702.311,00 kn koja početkom godine nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama Zavoda nego u poslovnim knjigama Ministarstva financija - Porezne uprave.

Također, povećana su potraživanja za premije dopunskog zdravstvenog osiguranja za 829.298.234,00 kn ili 56,5 %, što je najvećim djelom rezultat evidentiranja potraživanja iz državnog proračuna za premije dopunskog zdravstvenog osiguranika koje se u skladu s odredbama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju financiraju iz državnog proračuna (do izlaska Zavoda iz Državne riznice navedena potraživanja nisu evidentirana) te pogrešno evidentirana potraživanja iz državnog proračuna koja su naplaćena u iznosu 365.776.983,00 kn.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih i za više plaćene poreze i ostalo su smanjeni za 290.113.511,00 kn, a što je najvećim dijelom rezultat zatvaranja djela predujmova (više doznačenih sredstava od izvršenih usluga) danih bolničkim zdravstvenim ustanovama u 2014.

Stanje predujmova danih bolničkim ustanovama početkom 2015. je iznosilo 428.883.590,00 kn, a tijekom 2015. zatvoreni su u iznosu 249.978.314,00 kn te stanje predujmova danih bolničkim ustanovama koncem 2015. iznosi 178.905.276,00 kn. U okviru predujmova, evidentiran je ranije dani predujam Imunološkom zavodu d.d. u iznosu 5.000.000,00 kn.

Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina u pripremi se odnosi na ulaganja vezana uz izgradnju poslovnog objekta za potrebe Direkcije i Regionalnog ureda Zagreb. Odnosi se na ulaganja koja su započela 2006. u projektну dokumentaciju, komunalne doprinose i dozvole, međutim građevinski radovi nisu započeli do konca 2015. Također nije planiran rok gradnje ni izvori financiranja.

Novčana sredstva u iznosu 307.400.853,00 kn se odnose na novčana sredstva dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 298.341.201,00 kn, osnovnog zdravstvenog osiguranja u iznosu 8.975.343,00 kn te sredstva na deviznim računima u iznosu 84.309,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2015. su iskazana u iznosu 11.744.425.265,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 11.534.175.724,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih i za više plaćene poreze i ostalo u iznosu 207.730.035,00 kn te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 2.519.506,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za prihode poslovanja se odnose na potraživanja za doprinose obveznog zdravstvenog osiguranja u iznosu 8.200.276.804,00 kn, potraživanja za doprinose obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaja ozljede na radu u iznosu 206.425.507,00 kn, potraživanja za premije dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 1.841.417.689,00 kn (od čega pogrešno iskazna naplaćena potraživanja u iznosu 365.776.983,00 kn), potraživanja od inozemnih osiguravatelja zdravstvene zaštite u iznosu 1.119.885.300,00 kn, utužena potraživanja po regresnim postupcima za prometne nesreće i ozljede na radu te od korisnika osiguranja (dodatni rodiljni dopust, naknade za opremu za novorođenu djecu, bolovanja) u iznosu 109.425.264,00 kn i potraživanja za više plaćene skupe lijekove u iznosu 10.621.027,00 kn.

Od 2015., izlaskom Zavoda iz sustava državne riznice, u poslovnim knjigama Zavoda vodi se sintetička evidencija doprinosa (na temelju mjesečnih podataka dostavljenih od Porezne uprave), dok analitičku evidenciju i naplatu doprinosa i nadalje obavlja Ministarstvo financija - Porezna uprava. Prema podacima dostavljenim od Ministarstva financija, stanje potraživanja za doprinose početkom 2015. je iznosilo 8.874.888.252,00 kn.

U okviru potraživanja za depozite, jamčevne pologe, potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo vrijednosno najznačajnija su potraživanja za predujmove dane bolničkim zdravstvenim ustanovama u 2014. (više doznačena sredstva od izvršenih usluga) u iznosu 178.905.27600 kn (tijekom 2015. zatvoreni su predujmovi dani bolničkim zdravstvenim ustanovama u iznosu 249.978.314,00 kn).

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 2.519.506,00 kn se odnose na potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, a prodani su na obročnu otplatu.

Prema financijskim izvještajima, dospjela potraživanja koncem 2015. iskazana su u iznosu 9.824.909.672,00 kn.

Obveze iskazane koncem 2015. u iznosu 3.223.925.248,00 kn (od čega obveze za obvezno zdravstveno osiguranje 3.015.899.175,00 kn i obveze dopunskog zdravstvenog osiguranja 208.026.073,00 kn), približno u istom iznosu su bile iskazane početkom 2015. (3.224.865.919,00 kn).

Vrijednosno najznačajnije obveze se odnose na obveze za lijekove na recept u iznosu 1.036.663.845,00 kn, obveze prema inozemnim osiguravateljima za liječenje hrvatskih osiguranika u iznosu 974.709.626,00 kn (najvećim dijelom se zatvaraju prijebajem), obveze za stacionarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu 177.381.593,00 kn, obveze za posebno skupe lijekove u iznosu 159.785.659,00 kn, obveze za ortopedske uređaje i pomagala u iznosu 142.383.117,00 kn.

Prema podacima iskazanim u financijskim izvještajima, dospjele obveze koncem 2015. iskazane su u iznosu 499.739.963,00 kn.

Vrijednosno značajniji izvanbilančni zapisi se odnose na potencijalne obveze vezane uz sudske sporove u iznosu u iznosu 655.639.689,00 kn te potraživanja za doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje od 1994. do 1998., koje je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, prema tada važećim propisima, trebao plaćati za korisnike mirovina u iznosu 641.828.527,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- analizirati ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planom
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima
- provjeriti i ocijeniti učinkovitost korištenja sredstava
- provjeriti druge aktivnosti vezane uz poslovanje Zavoda.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Zavoda. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz financijskog plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u stručnim publikacijama, elektroničkim medijima i tisku. U postupku revizije provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave, koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Zavoda. Obavljeni su razgovori s vršiteljem dužnosti ravnatelja, pomoćnicima, rukovoditeljima službi i odjela te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: provjera izvršenja naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama, planiranje, računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, prihodi, rashodi i postupci javne nabave.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama, računovodstveno poslovanje, prihode, rashode i javnu nabavu.

1. Izvršenje naloga i preporuka danih u ranije obavljenim revizijama

1.1. Državni ured za reviziju je u ranije obavljenim revizijama utvrdio određene nepravilnosti i propuste i Zavodu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti i propusti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Zavod je dostavio očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno, koji nalozi i preporuke su u postupku izvršenja te po kojem nalogu nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- Poslovni događaji dopunskog zdravstvenog osiguranja su do 2009. evidentirani po načelu prijenosne premije, a u 2010., 2011. i 2012. u skladu s propisima koji reguliraju proračunsko računovodstvo, odnosno prema modificiranom računovodstvenom načelu. U 2013. i 2014. poslovni događaji su evidentirani po načelu prijenosne premije, međutim u veljači 2015., u poslovnim knjigama za 2014., su izvršeni ispravci, kako bi se poslovne promjene odnosno prihodi, rashodi te imovina (potraživanja) i izvori iskazali po proračunskom računovodstvu. Također su evidentirana potraživanja dopunskog zdravstvenog osiguranja od obveznog osiguranja za više doznačena sredstva za participacije u iznosu 39.021.393,00 kn. Navedeni ispravci i potraživanja su evidentirani na temelju naloga za evidentiranje (temeljnica), međutim dokumentacija na temelju koje su utvrđeni iznosi ispravaka i potraživanja ne postoji. S obzirom da se međusobna potraživanja i obveze obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja konsolidiraju, ne smiju se iskazivati u financijskim izvještajima; Državni ured za reviziju je naložio u računovodstvenom poslovanju Zavoda primjenjivati propise koji uređuju proračunsko računovodstvo, a poslovne promjene evidentirati na temelju vjerodostojne dokumentacije. Revizijom obavljenom za 2015. je utvrđeno da su poslovni događaji dopunskog zdravstvenog osiguranja u 2015. evidentirani u skladu s propisima o proračunskom računovodstvu.
- Revizijom obavljenom za 2014. je utvrđeno da podaci evidentirani u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu usklađeni, jer su u poslovnim knjigama dva puta evidentirani prihodi i rashodi u iznosu 546.412.302,00 kn koji se odnose na participacije, odnosno sredstva s kojima osiguranici sudjeluju u primarnoj zdravstvenoj zaštiti.

Revizijom obavljenom za 2015. je utvrđeno da su podaci evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima usklađeni.

- Revizijom obavljenom za 2014. je utvrđeno da u izvanbilančnim evidencijama nisu evidentirane potencijalne obveze u vezi sa sudskim sporovima te je naloženo evidentiranje navedenih obveza. Revizijom obavljenom za 2015. je utvrđeno da je ustrojena izvanbilančna evidencija potencijalnih obveza te su koncem 2015. evidentirane u iznosu 655.639.689,00 kn.

Nalozi i preporuke u postupku izvršenja:

- Potraživanja od bolničkih zdravstvenih ustanova za dane predujmove (limite) koji su veći od izvršenih usluga, koncem 2014. iznosila su 428.883.590,00 kn. Dio predujmova je zatvoren u 2015. na temelju odluka Upravnog vijeća o utvrđivanju iznosa sredstava bolničkim zdravstvenim ustanovama za provođenje dodatnih programa i za troškove povezivanja ispostavljanja računa s novom dijagnostičko - terapijskim postupcima te priznavanjem više izvršenih usluga od ugovorenih u 2015. Na temelju navedenih odluka i ispostavljenih računa za izvršene usluge, zatvoreni su predujmovi u iznosu 249.978.314,00 kn, dok predujmovi u iznosu 178.905.276,00 kn nisu zatvoreni.
- Revizijom za 2014. je utvrđeno da se od ukupno evidentiranih potraživanja u iznosu 3.291.256.165,00 kn, na potraživanja s rokom dospjeća dužim od 360 dana odnosi 1.883.500.582,00 kn ili 57,2 % ukupno evidentiranih potraživanja. Vrijednosno najznačajnija odnosila su se na potraživanja od osiguravatelja zdravstvene zaštite u Bosni i Hercegovini, od fizičkih osoba za premije dopunskog zdravstvenog osiguranja i potraživanja po regresnim postupcima (od osiguravatelja za naknade troškova liječenja od posljedica prometnih nesreća te od fizičkih osoba za pogrešno isplaćene naknade za dodatni porodni dopust, opremu za novorođenčad i bolovanja). Također, utvrđeno je da su mjere naplate potraživanja za premije dopunskog zdravstvenog osiguranja (opomene, ovrhe) poduzimane, međutim naplata većeg dijela potraživanja je neizvjesna, jer ranije nisu pravodobno poduzimane mjere naplate te je nastupila zastara. Isto tako je utvrđeno da je neizvjesna naplata potraživanja po regresnim postupcima, a koja su utužena, i koja su koncem 2014. iznosila 109.053.559,00 kn (odnose se na potraživanja od 1996. do 2014.). U navedenom iznosu obuhvaćene su kamate na zakašnjela plaćanja (za potraživanja čiji su postupci okončani), koje nisu bile evidentirane u poslovnim knjigama. Za potraživanja po regresnim postupcima (iz ranijeg razdoblja), manjih pojedinačnih iznosa od većeg broja fizičkih osoba, mjere naplate nisu poduzimane i ne postoji odluka o načinu postupanja s navedenim potraživanjima, osim za premije dopunskog zdravstvenog osiguranja. Državni ured za reviziju je predložio donošenje procedura kojim bi se, između ostalog, utvrdile nadležnosti pojedinih organizacijskih jedinica i zaposlenika vezano uz naplatu potraživanja, mjere naplate koje će se poduzimati, vremensko razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate (rokovi za opomene, ovrhe i utuženja), obračun i evidentiranje kamata te praćenje naplate po poduzetim mjerama.

S obzirom da u pojedinim slučajevima troškovi pokretanja postupka ovrhe i sudski troškovi nisu razmjerni iznosima potraživanja (trošak pokretanja postupka veći od iznosa potraživanja) predloženo je utvrditi kriterije, odnosno iznose potraživanja do kojih nije opravdano pokretati postupak prisilne naplate te postupanje s potraživanjima za koje se utvrdi da naplata nije moguća (potraživanja od trgovačkih društava nad kojim je okončan stečajni postupak, potraživanja koja nemaju pravni temelj i drugo). U cilju sveobuhvatnog i lakšeg praćenja naplate potraživanja predloženo je pravodobno evidentiranje naplate, a s većim dužnicima potrebno je uskladiti salda. Također je naloženo pravodobno poduzimanje mjera naplate te obračun zateznih kamata na zakašnjela plaćanja. Revizijom za 2015. je utvrđeno da su utužena potraživanja u iznosu 109.425.263,00 kn (stanje koncem 2015.) evidentirana u poslovnim knjigama na posebnom računu kao i kamate koje se odnose na navedena potraživanja u iznosu 6.065.131,00 kn (kamate po okončanim sudskim sporovima). Sastavljene su upute o postupanjima s dospjelim potraživanjima za najamnine i zakupnine, utvrđene su ovlasti u vezi s odgodom naplate i sklapanjem nagodbi, opisani su poslovni procesi u vezi s nadoknadom štete uzrokovane prometnim nesrećom. Procedure o postupanjima s potraživanjima manjih pojedinačnih iznosa nisu donesene kao ni kada se pokreće koja mjera naplate te obračun zateznih kamata. Također je utvrđeno da je Zavod u 2015. doznačio vjerovnicima i dužnicima (sa značajnim iznosima potraživanja, odnosno obveza) izvode otvorenih stavaka, za koje većem dijelom nisu dostavljene obavijesti o prihvaćanju ili odbijanju. Obavijest o prihvaćanju potraživanja nije dostavljena ni od jednog dobavljača za potraživanja za više plaćene posebno skupe lijekove, koja su koncem 2014. iznosila 10.621.027,00 kn, a odnose se na potraživanja obračunana prema ugovoru i dodatku ugovora zaključenom u 2010. Ugovorom se dobavljač obvezao, na temelju ispostavljenih računa Zavodu izvršiti povrat novčanih sredstava za prekoračenje ugovorene potrošnje lijekova. Dobavljač je za 2010. izvršio povrat sredstava, međutim za 2011. i 2012. ugovorena sredstva za prekoračenje potrošnje lijekova u iznosu 10.621.027,00 kn nisu doznačena. Revizijom obavljenom za 2015. je utvrđeno da navedena potraživanja nisu naplaćena do vremena obavljanja revizije (rujan 2016.), a prema pisanom obrazloženju, vode se pregovori u vezi naplate. Zatezne kamate nisu obračunane.

- Potraživanja od nositelja zdravstvenog osiguranja u Bosni i Hercegovinu koncem 2014. iznosila su 676.814.619,00 kn (nastala u razdoblju od 2001. do 2014.), a obveze prema navedenim nositeljima zdravstvenog osiguranja su iznosile 700.453.492,00 kn. Prema ugovoru o socijalnom osiguranju, zaključenom između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine (Narodne novine 3/01 - Međunarodni ugovori) i Sporazumu o paušalnoj naknadi, zaključenom između Zavoda i tijela za vezu za zdravstveno osiguranje Bosne i Hercegovine (Zavoda za zdravstveno osiguranje i reosiguranje Federacije Bosne i Hercegovine i Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske), članovi obitelji aktivnih osiguranika te korisnici mirovina i članovi njihovih obitelji, koji prebivaju na području druge države ugovornice, na području prebivališta koriste punu zdravstvenu zaštitu na teret nadležnog nositelja države osiguranja. Troškovi zdravstvene zaštite se obračunavaju u paušalnim iznosima, a zbog obostrano visokih obveza utvrđeno je da se međusobne obveze i potraživanja podmiruju prijebijem na način da tijelo za vezu, koje na osnovu dokumentacije i obračuna utvrdi dugovni saldo (obveze veće od potraživanja), iskazanu razliku treba podmiriti drugom tijelu za vezu.

Zavod je u 2014. kao i ranije, poduzimao određene mjere u vezi s primjenom navedenog ugovora (tijelima za vezu upućivani dopisi). Također, u više navrata Zavod je obavještavao Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo financija o poteškoćama u vezi s primjenom ugovora. I tijekom 2015. Zavod je poduzimao mjere u cilju zatvaranja potraživanja i obveza te je u prosincu 2015. uputio tijelima za vezu u Bosni i Hercegovini prijedlog za prijeboj potraživanja i obveza, međutim tijela za vezu se na navedeni prijedlog nisu očitovala do vremena obavljanja revizije (rujan 2016.). O poteškoćama u vezi sa zatvaranjem potraživanja i obveza s tijelima za vezu Bosne i Hercegovine, Zavod je u prosincu 2015. ponovno izvijestio Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo financija i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, međutim njihov odgovor do vremena obavljanja revizije također nije zaprimljen.

- Revizijom za 2014. je utvrđeno da je u većem broju slučajeva planirana nabava robe i usluga u iznosu 199.000,00 kn, odnosno do granične vrijednosti za koje nije obvezna primjena propisanih postupaka javne nabave (bagatelna nabava), da su u više slučajeva nabavljane usluge veće bagatelne vrijednosti (iznad 100.000,00 kn) na temelju zahtjeva korisnika da se prihvati ponuda određenog ponuditelja (bez danog obrazloženja), iako su na tržištu bili prisutni i drugi ponuditelji. Revizijom za 2015. je utvrđeno da je Zavod najvećim dijelom pribavljao usluge u vrijednosti od 70.000,00 kn do 200.000,00 kn na temelju zahtjeva za dostavu ponuda upućenih na tri ponuditelja, međutim i nadalje u pojedinim slučajevima usluge u vrijednosti većoj od 200.000,00 kn nisu pribavljane u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također nije obavljena analiza opravdanosti pojedinih nabava i ne postoji vjerodostojna dokumentacija iz koje je vidljivo da su ugovorene i plaćene usluge obavljene.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

- Ranije obavljenim revizijama kao i revizijom za 2015. je utvrđeno da nije obavljen cjelovit popis imovine i obveza te da nadležno tijelo nije donijelo odluku o usvajanju izvješća o obavljenom popisu. Državni ured za reviziju je naložio obavljati cjelovit popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14 i 115/15). Revizijom obavljenom za 2015. je utvrđeno da je koncem 2015. obavljen popis imovine i obveza i sastavljeno izvješće o obavljenom popisu te predložen rashod dugotrajne nefinancijske imovine sadašnje vrijednosti 24.615,00 kn, otpis potraživanja u iznosu 7.339.760,00 kn i obveza u iznosu 9.029,00 kn. Utvrđen je manjak prijenosnog računala sadašnje vrijednosti 738,00 kn. Odluka Upravnog vijeća o rashodu, otpisu potraživanja i obveza i terećenju zaposlenika za utvrđen manjak, donesena je nakon roka za sastavljanje financijskih izvještaja (29. ožujka 2016.) te u poslovnim knjigama za 2015. nisu provedene odgovarajuće evidencije, nego su provedene u poslovnim knjigama za 2016., osim brisanja iz evidencija rashodovane imovine. Revizijom je također utvrđeno da stvaran popis potraživanja nije obavljen, nego su u popisne liste unesena stanja evidentirana u poslovnim knjigama te su popisana potraživanja iz državnog proračuna za premije dopunskog zdravstvenog osiguranja koja su naplaćena (evidentirana u poslovnim knjigama i popisana u iznosu 365.776.983,00 kn).

Zavod je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *U vezi potraživanja od bolničkih zdravstvenih ustanova za više doznačena sredstva (limite) od izvršenih usluga u 2014., Zavod u očitovanju navodi da je u ožujku 2016. donesena odluka Upravnog vijeća o načinu vraćanja isplaćenih maksimalnih iznosa za provođenju bolničke i specijalističko - konzilijarne zdravstvene zaštite za 2014. i 2015.*

U vezi procedura za naplatu potraživanja, Zavod u očitovanju navodi da je nakon revizije za 2014. i utvrđenih nepravilnosti, poduzeo odgovarajuće radnje u cilju ujednačavanja postupanja ustrojstvenih jedinica Zavoda i uspostavio bolju kontrolu u središnjoj ustrojstvenoj jedinici te je u tijeku postupak izrade poslovnih procesa naplate potraživanja dopunskog zdravstvenog osiguranja. Radi složenosti primjene poslovnih procesa u pojedinim ustrojstvenim jedinicama Zavoda, u kojima se obavlja više poslova zbog neujednačenog broja zaposlenika koji rade na navedenim poslovima kao i obima poslova, obavlja se dorada i prilagođavanje poslovnih procesa. Nadalje, navodi da je u tijeku utvrđivanje procedura postupanja u suradnji pravne i financijske središnje ustrojstvene jedinice Zavoda, a u cilju pravovremenog postupanja i poduzimanja potrebnih radnji radi naplate potraživanja Zavoda. U vezi nalaza Državnog ureda za reviziju da vjerovnici i dužnici većim djelom nisu dostavili obavijesti o prihvaćanju i odbijanju, Zavod navodi da ukoliko u roku osam dana vjerovnik, odnosno dužnik ne odgovori na izvod otvorenih stavaka, smatra se da je suglasan s iskazanim stanjem. U vezi potraživanja od dobavljača skupih lijekova u iznosu 10.621.027,00 kn, Zavod navodi da je nakon bezuspješnih pregovora pokrenuo postupak prisilne naplate za glavnica u iznosu 10.621.027,00 kn i zakonske zatezne kamate, koje su u trenutku pokretanja postupka iznosile 2.593.373,00 kn.

U vezi nalaza Državnog ureda za reviziju da stvarni popisa imovine nije obavljen, jer su popisom obuhvaćena potraživanja iz državnog proračuna koja su naplaćena, a evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu 365.776.983,00 kn, Zavod u očitovanju navodi da će postupiti po nalogu Državnog ureda za reviziju i uskladiti podatke u poslovnim knjigama nakon zaprimanja dokumentacije o zatvaranju dijela potraživanja dopunskog zdravstvenog osiguranja iz državnog proračuna za dio koji je naplaćen.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. U računovodstvenom poslovanju, Zavod je u obvezi primjenjivati propise koji uređuju proračunsko računovodstvo. Ustrojene su zasebne poslovne knjige obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja. Podaci evidentirani u navedenim poslovnim knjigama se konsolidiraju.

U poslovnim knjigama za 2015., evidentirana su i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja u iznosu 365.776.983,00 kn koja su naplaćena. Odnose se na potraživanja iz državnog proračuna za police dopunskog zdravstvenog osiguranja za koje se analitičke evidencije vode u poslovnim knjigama dopunskog zdravstvenog osiguranja, a sintetičke u konsolidiranim poslovnim knjigama. Zbog navedenog ukupna imovina i izvori Zavoda više su iskazani za 365.776.983,00 kn.

Odredbom članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

U izvanbilančnim zapisima su evidentirana potraživanja za doprinose za obvezno zdravstveno osiguranje u iznosu 641.828.527,00 kn. Odnose se na potraživanja za doprinose od 1994. do 1998., koje je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, prema tada važećim propisima, trebao plaćati za korisnike mirovina.

Državni ured za reviziju nalaže brisati iz poslovnih knjiga naplaćen iznos potraživanja iz državnog proračuna za police dopunskog zdravstvenog osiguranja. S obzirom da se potraživanja za doprinose, evidentirana u izvanbilančnim evidencijama, odnose na razdoblje od 1994. do 1998., predlaže se da Zavod u dogovoru s Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje utvrdi opravdanost daljnjeg evidentiranja navedenih potraživanja.

- 2.2. *U vezi nalaza da su u poslovnim knjigama evidentirana potraživanja iz državnog proračuna koja su naplaćena, Zavod u očitovanju navodi da će postupiti po nalogu Državnog ureda za reviziju i uskladiti podatke u poslovnim knjigama nakon zaprimanja dokumentacije o zatvaranju dijela potraživanja dopunskog zdravstvenog osiguranja iz državnog proračuna za dio koji je naplaćen.*

3. Prihodi

- 3.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 22.156.101.065,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji odnose na prihode od doprinosa u iznosu 18.121.281.521,00 kn, pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu 2.400.422.174,00 kn (od čega 2.400.000.000,00 kn iz državnog proračuna i 422.174,00 kn iz sredstava EU - programa IPA) te prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu 1.618.790.282,00 kn.

U okviru prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, evidentirani su prihodi od funkcionalne premije od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u iznosu 48.125.270,00 kn. Odredbom članka 72. Zakona je propisano da su društva za osiguranje obvezna uplaćivati u korist računa Zavoda 4,0 % naplaćene funkcionalne premije od obveznoga osiguranja od automobilske odgovornosti. Uplaćena sredstva predstavljaju predujam naknade prouzročene štete Zavodu u slučajevima propisanim odredbom članka 140. spomenutog Zakona, koju su prouzročili vlasnici, odnosno korisnici osiguranoga motornog vozila.

Društva za osiguranje i Zavod obvezni su izvršiti konačan obračun uplaćenih sredstava i stvarnih troškova. Ako društva za osiguranje i Zavod ne izvrše konačni obračun, Ministarstvo financija - Porezna uprava, rješenjem će utvrditi obvezu uplate sredstava od strane društava za osiguranje Zavodu, odnosno povrat uplaćenih sredstava društvima za osiguranje od strane Zavoda na osnovi podataka Zavoda o stvarnim troškovima. Pravilnikom o načinu plaćanja te izvještavanja o prihodu obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti (Narodne novine 135/14), koje je donijelo Ministarstvo financija, između ostaloga, utvrđeno je da su društva dužna obračunati prihod po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti za svako obračunsko razdoblje u visini od 4,0 % naplaćene funkcionalne premije osiguranja tijekom obračunskog razdoblja.

Obračunana obveza predstavlja predujam naknade stvarno prouzročene štete Zavodu u slučajevima iz članka 140. Zakona koju su prouzročili vlasnici, odnosno korisnici osiguranih motornih vozila. Također, utvrđeno je da su društvo za osiguranje i Zavod dužni sastaviti konačni obračun prema članku 72. stavku 6. Zakona, temeljem uplaćenih mjesečnih obveza i stvarnih troškova Zavoda. Iznimno, društvo za osiguranje i Zavod mogu se sporazumjeti da se uplaćeni predujmovi smatraju konačnim obračunom. U Pravilniku nije navedeno u kojim iznimnim slučajevima se Zavod i osiguravajuća društva mogu sporazumjeti da se uplaćeni predujmovi smatraju konačnim obračunom.

Nadalje je utvrđeno da društva za osiguranje predaju godišnje izvješće Ministarstvu financija - Poreznoj upravi (Izvješće o godišnjem obračunu – prihodu po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti za godinu - Obrazac FPO-K), koje, između ostaloga, sadrži: iznos troškova Zavoda koji su posljedica štete koju su prouzročili vlasnici, odnosno korisnici osiguranih motornih vozila, koji je utvrđen konačnim obračunom za izvještajnu godinu, ukupan iznos uplaćenih predujmova tijekom izvještajne godine, iznos za uplatu ili povrat koji predstavlja razliku između iznosa stvarnih troškova i iznosa uplaćenih predujmova tijekom izvještajne godine.

U općim uvjetima ugovora o provođenju primarne zdravstvene zaštite, specijalističko - konzilijarne i bolničke zdravstvene zaštite (iz obveznog osiguranja), zdravstvene ustanove su se obvezale, u slučaju kada pruže prvu zdravstvenu zaštitu koja je posljedica prometne nesreće, dostaviti obavijest Zavodu u roku od pet dana od dana pružene zdravstvene zaštite (putem obrasca pod nazivom Prijava ozljede/bolesti). Također su se obvezale na računu upisati skraćenu oznaku uzroka i evidencijski broj Prijave ozljede/bolesti, kako je to utvrđeno općim uvjetima ugovora.

U poslovnim knjigama Zavoda su iskazani prihodi od funkcionalne premije od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti u iznosu 48.125.270,00 kn, što je za 19.943.360,00 kn ili 29,3 % manje od prihoda ostvarenih u 2014., kada su iznosili 68.068.630,00 kn i za 53.293.500,00 kn ili 52,5 % manje od prihoda ostvarenih u 2013., kada su iznosili 101.418.770,00 kn. Zavod nema podatke o ukupnim iznosima ostvarenih premija od automobilske odgovornosti te se ne može utvrditi jesu li osiguravajuća društva uplatila propisani dio premije (4,0 %). Također, nema pouzdane podatke o visini troškova liječenja posljedica prometnih nesreća po pojedinom osiguravatelju. Naime, prema podacima dobivenim iz jedne baze (Zoroh) u koju se (prema obrazloženju) unose troškovi utvrđeni na temelju podataka o ozljedama osiguranika u prometnim nesrećama dostavljenim od Ministarstva unutarnjih poslova, ukupni troškovi liječenja na teret premije u 2015. iznose 60.127.982,00 kn, a prema podacima iz druge baze (Argosy), dobivenim na temelju troškova liječenja dostavljenim od zdravstvenih ustanova, ukupni troškovi liječenja iznose 9.997.287,00 kn.

U ožujku 2016., Zavod i društva za osiguranje su zaključili sporazume o konačnom obračunu uplaćenih predujmova i stvarnih troškova za 2015., kojim je utvrđeno da se uplaćeni predujmovi smatraju konačnim obračunom. U pojedinim sporazumima je, osim uplaćenog predujma, naveden iznos preplate iz 2012. i 2014. u ukupnom iznosu 1.531.397,00 kn. Iz sporazuma se ne može pouzdano utvrditi je li preplata obuhvaćena u obvezi osiguravatelja za 2015. ili je iznos od 1.531.397,00 kn i nadalje preplata osiguravatelja.

U poslovnim knjigama Zavoda ne evidentiraju se potraživanja za funkcionalnu premiju osiguranja od automobilske odgovornosti ni obveze Zavoda za više uplaćen iznos. Prema podacima dostavljenim od Ministarstva financija - Porezne uprave, osiguravajuća društva su početkom 2015. imala više uplaćen iznos 257.372,00 kn.

U travnju 2016. osiguravajuća društva su dostavila Ministarstvu financija - Poreznoj upravi izvješća o godišnjem obračunu - prihodu po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti (Obrazac FPO-K), u kojima je naveden iznos stvarnih troškova Zavoda utvrđen konačnim obračunom i ukupni iznos uplaćenih predujmova. Navedeni iznosi troškova Zavoda jednaki su uplaćenim predujmovima. Iz dokumentacije nije vidljivo na temelju čega su osiguravajuća društva utvrdila iznose troškova Zavoda, s obzirom da Zavod nema podatke o istim i nije utvrđen sporazumima, što je trebalo učiniti u skladu s propisima.

S obzirom da je Zakonom i Pravilnikom o načinu plaćanja te izvještavanja o prihodu obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, utvrđeno da uplaćena sredstva predstavljaju predujam naknade prouzročene štete Zavodu koju su prouzročili vlasnici, odnosno korisnici osiguranoga motornog vozila te da su društva za osiguranje i Zavod obvezni izvršiti konačan obračun uplaćenih sredstava i stvarnih troškova, da je Pravilnikom utvrđeno da se društva za osiguranje i Zavod mogu iznimno sporazumjeti da se uplaćeni predujmovi smatraju konačnim obračunom, pri čemu nisu definirani koji su to iznimni slučajevi, da Zavod od početka 2015. nije u sustavu državne riznice, Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje radnji da se propisima, između ostalog, jasno odrede slučajevi u kojima Zavod može zaključiti sporazume s osiguravajućim društvima prema kojima se uplaćeni predujmovi smatraju konačnim obračunom.

Nalaže se poduzeti mjere u cilju načina utvrđivanja troškova koji se prema Zakonu podmiruju iz funkcionalne premije obveznoga osiguranja od automobilske odgovornosti te ustrojiti odgovarajuću evidenciju troškova. Također, nalaže se ustrojiti evidenciju potraživanja za funkcionalnu premiju osiguranja od automobilske odgovornosti. S obzirom da su prihodi od funkcionalne premije od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti za 29,3 % manji od ostvarenih u 2014. i za 52,5 % manji od ostvarenih u 2013., da se naknada štete Zavodu koju su prouzročili vlasnici, odnosno korisnici osiguranoga motornog vozila podmiruju iz navedene premije, predlaže se obaviti kontrolu uplata te u slučaju da su uplate obavljene u propisanom iznosu ali nedostatnom za naknadu troškova Zavodu poduzeti mjere u cilju izmjene propisa kojima se uređuje navedeno područje.

- 3.2. *U vezi sa smanjenjem prihoda od funkcionalne premije od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, Zavod u očitovanju navodi da je bruto premija za 2013. iznosila 2,949 milijarda kuna, a u 2015. je iznosila 2,009 milijardi kuna i manja je za 941 milijun kuna ili 31,9 %. Navodi da je, prema odredbama Zakona, nadzor nad naplatom prihoda u visini 4,0 % funkcionalne premije u nadležnosti Porezne uprave - Ministarstva financija.*

U vezi razlike iznosa troškova liječenja u bazi podataka Zoroh i Argosy, navodi da se podaci u Zoroh evidentiraju na osnovu podataka o troškovima ozljeda osiguranih osoba Zavoda u prometnim nesrećama dobivenim od Ministarstva unutarnjih poslova, koje raspolaže cjelovitim podacima vezano uz odgovornu osobu, odnosno njezinog osiguravatelja, koji su prouzročili ozljedu ili smrt osigurane osobe, dok se podaci u Argosy evidentiraju na osnovu podataka dobivenih od zdravstvenih ustanova po osnovi izdanih računa za pruženu zdravstvenu zaštitu, što je tek inicijalni podatak za provođenje postupka utvrđivanja odgovorne osobe za te troškove zdravstvene zaštite. Nadalje navodi da način plaćanja, obračunavanja i izvješćivanja te način izrade godišnjeg obračuna i izvješća uplaćenih sredstava i stvarnih troškova, kao i postupak te ovlaštenje za nadzor nad provedbom navedenoga, Pravilnikom utvrđuje ministar nadležan za financije (članak 72. stavak 8. Zakona) te je u skladu s navedenim propisom u 2016. zaključen sporazum između Zavoda i osiguravatelja. Ističe da su s osiguravajućim društvima zaključeni sporazumi kojima je utvrđeno da se uplaćeni predujmovi smatraju konačnim obračunom zbog nemogućnosti usklađenja troškova. Također navodi da prema članku 72. stavku 10. Zakona, nadzor nad provedbom Zakona, u dijelu kojim se uređuje prihod od obveznoga osiguranja od automobilske odgovornosti, provodi Porezna uprava - Ministarstva financija. Podatke o uplaćenim predujmovima po navedenom osnovu, Zavod zaprima putem Financijske agencije po svakom osiguravajućem društvu, a isto se evidentira u analitičkim evidencijama Porezne uprave - Ministarstva financija u skladu s Pravilnikom o načinu obračunavanja i plaćanja te izvješćivanja o prihodu obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti. Prema članku 10. navedenog Pravilnika, Porezna uprava - Ministarstva financija je nadležna za obračun zateznih kamata na iznos obveze koja nije plaćena u roku, utvrđivanje zastare prava na utvrđivanje i naplatu prihoda od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, povrat više uplaćenih sredstava, nadzor i vođenje prekršajnog postupka u skladu sa člankom 72. stavcima 9. i 10. Zakona, primjenjujući odredbe Općeg poreznog zakona. U vezi s nalazom Državnog ureda za reviziju da Zavod nema podatke o ukupno ostvarenim prihodima od funkcionalne premije od automobilske odgovornosti te se ne može utvrditi jesu li osiguravajuća društva uplatila propisani iznos premije u visini 4,0 %, Zavod u očitovanju obrazlaže da prema odredbi članka 5. i 6. Pravilnika o načinu obračunavanja i plaćanja te izvješćivanja o prihodu obveznog zdravstvenog osiguranja po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti, društva za osiguranja su obveznici obračunavanja i plaćanja te izvješćivanja putem mjesečnog Obrasca FPO na kojem iskazuju, između ostalog: iznos ukupno naplaćenih premija osiguranja prema kojima je nastala obveza, udio funkcionalne premije osiguranja u ukupnoj premiji osiguranja (%), iznos naplaćenih funkcionalnih premija osiguranja, iznos utvrđene obveze - prihoda, iznos uplaćene obveze - prihoda. Ističe da prema navedenom Pravilniku, društva za osiguranja nisu u obvezi dostavljati mjesečna izvješća Zavodu, nego Poreznoj upravi koja provodi zaduženja, uplate kao i sve druge postupke sukladno Pravilniku i Općem poreznom zakonu. Porezna uprava ima pravo i obvezu provjeravati ispravnost i točnost navedenih podataka. U vezi s iznosima preplate iskazanim u sporazumima, navodi da iznosi preplate više nisu iskazani kao preplata, jer su društva za osiguranja u 2015. postupila prema odredbi članka 8. stavka 2. Pravilnika. Nadalje navodi da, s obzirom da su svi postupci u nadležnosti Porezne uprave, nije evidentirana obveza Zavoda prema osiguravajućim društvima upravo zbog gore navedenog kao i što se ne iskazuju ni analitičke obveze prema obveznicima uplate doprinosa, osim salda potraživanja/obveza po prihodovnim računima Zavoda.

U vezi s nalazom Državnog ureda za reviziju da su prema podacima Ministarstva financija - Porezne uprave, osiguravajuća društva početkom 2015. imala više uplaćen iznos od 257.372,00 kn, Zavod obrazlaže da je Porezna uprava od kolovoza 2009., stupanjem na snagu Pravilnika o načinu plaćanja i izvješćivanja te postupku i ovlaštenju za nadzor obračunavanja i plaćanja prihoda po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti (Narodne novine 118/09) provodila sve postupke, dakle evidentiranje zaduženja putem propisanog obrasca, naplate i drugo do 17. studenoga 2012., odnosno u razdoblju u kojem nije bila propisana obveza konačnog obračuna. Na koje razdoblje se isti podatak odnosi, stvar je svakog obveznika i Porezne uprave da usklađuju iskazana stanja po navedenom osnovu, kao i svi drugi obveznici po osnovu javnih davanja. U vezi nalaza Državnog ureda za reviziju da su osiguravajuća društva dostavila Ministarstvu financija - Poreznoj upravi izvješća o godišnjem obračunu - prihodu po osnovi obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti (Obrazac FPO-K), u kojima je naveden iznos stvarnih troškova Zavoda utvrđen konačnim obračunom i ukupni iznos uplaćenih predujmova, Zavod navod da se ne radi o troškovima, nego zbog sistemske kontrole u Poreznoj upravi, a imajući u vidu da se uplaćeni predujmovi smatraju konačnim obračunom te da se ne iskazuje razlika za uplatu i povrat, iskazivani su takvi podaci. Ističe da su društva za osiguranja uz obrasce FPO-K predavali Poreznoj upravi i potpisane sporazume.

- 3.3. Državni ured za reviziju ostaje kod naloga i preporuka u vezi s funkcionalnom premijom osiguranja od automobilske odgovornosti. S obzirom da je odredbom članka 72. Zakona propisano da prihodi, koje uplaćuju društva za osiguranje u visini 4,0 % naplaćene funkcionalne premije osiguranja od obveznoga osiguranja od automobilske odgovornosti, predstavljaju predujam naknade prouzročene štete Zavodu koju su prouzročili vlasnici, odnosno korisnici osiguranoga motornog vozila te da su društva za osiguranje i Zavod obvezni izvršiti konačan obračun uplaćenih sredstava i stvarnih troškova, Zavod je obvezan ustrojiti evidenciju troškova koji se financiraju iz navedene premije te potraživanja, odnosno obveza prema osiguravajućim društvima. S obzirom da su prihodi od funkcionalne premije od obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti za 29,3 % manji od prihoda ostvarenih u 2014. i za 52,5 % manji od prihoda ostvarenih u 2013., da se naknada štete Zavodu koju su prouzročili vlasnici, odnosno korisnici osiguranoga motornog vozila podmiruju iz navedene premije, Zavod je trebao obaviti kontrolu uplata te u slučaju da su uplate obavljene u propisanom iznosu ali nedostatnom za naknadu štete koju su Zavodu prouzročili vlasnici, odnosno korisnici osiguranoga motornog vozila, Zavod je trebao poduzeti mjere u cilju izmjene propisa kojima se uređuje navedeno područje.

4. Rashodi i izdaci

- 4.1. Ukupni rashodi i izdaci u 2015. su ostvareni u iznosu 22.746.178.850,00 kn, a vrijednosno najznačajniji se odnose na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 22.354.411.851,00 kn, rashode za zaposlene Zavoda u iznosu 228.335.272,00 kn i materijalne rashode u iznosu 97.599.207,00 kn. Nepravilnosti su utvrđene kod rashoda za zaposlene, naknada za usluge obavljenih putem ugovora o djelu te usluga zakupa, evidentiranih u okviru materijalnih rashoda.

U 2015. ostvaren je manjak prihoda u iznosu 590.077.785,00 kn, od čega se na manjak prihoda obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi 548.400.555,00 kn i manjak prihoda dopunskog zdravstvenog osiguranja 41.677.230,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz ranijeg razdoblja je iznosio 2.077.677.264,00 kn te je u naredno razdoblje prenesen manjak prihoda u iznosu 2.667.755.049,00 kn. Obveze su koncem 2015. iskazane u iznosu 3.223.925.248,00 kn, a vrijednosno najznačajnije se odnose na obveze za lijekove na recept u iznosu 1.036.663.845,00 kn i obveze prema inozemnim osiguravateljima za liječenje hrvatskih osiguranika u iznosu 974.709.626,00 kn. Upravno vijeće je 29. ožujka 2016. usvojilo financijske izvještaje Zavoda za 2015., a odluka o načinu pokrića manjka i podmirenju obveza nije donesena.

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 228.335.272,00 kn. Plaće i ostala prava zaposlenika Zavoda propisana su Zakonom o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09), Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 09/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15 i 122/15), Temeljnim kolektivnim ugovorom za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 141/12) te Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje

U studenome 2015., Upravno vijeće je donijelo novi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta Zavoda kojim su, između ostaloga, utvrđeni nazivi radnih mjesta, stručni i drugi uvjeti koje zaposlenici moraju ispunjavati za obavljanje poslova i radnih zadataka pojedinog radnog mjesta, opis poslova i koeficijenti složenosti. Također, utvrđeno je da će se zaposlenicima ponuditi novi ugovori o radu, u skladu s navedenim Pravilnikom, u roku 60 dana od stupanja na snagu (siječanj 2016.).

Novi ugovori o radu nisu ponuđeni, nego su do lipnja 2016. donesene tri izmjene Pravilnika kojim su izmijenjeni rokovi zaključenja novih ugovora o radu do početka ožujka 2016., odnosno početka lipnja 2016., a posljednjim izmjenama do početka studenoga 2016. Revizijom je utvrđeno da su s jedanaest zaposlenika (novo zaposlenih) zaključeni ugovori u skladu s Pravilnikom donesenim u studenome 2015., dok ostali zaposlenici imaju ugovore u radu zaključene prema odredbama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta Zavoda koji je stavljen izvan snage u studenome 2015.

Rashodi za naknade isplaćene putem ugovora o djelu ostvareni su u iznosu 4.872.196,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na naknade isplaćene za usluge vještačenja (za ostvarenje prava osiguranika) i usluge čišćenja poslovnih prostora, koje su obavljane tijekom cijele godine. Obračun naknada isplaćenih putem ugovora o djelu za usluge vještačenja, većim dijelom je obavljan bez priložene dokumentacije iz koje treba biti vidljiva vrsta i vrijeme obavljanja usluga.

U okviru rashoda za školarine, ostvarenih u iznosu 289.606,00 kn, iskazana su plaćanja u iznosu 233.558,00 kn, koja se ne odnose na djelatnost Zavoda nego na podmirenje obveza zaposlenice Zavoda.

Navedena zaposlenica je tijekom 2008. sklopila izvansudsku nagodbu s prethodnim poslodavcem (Klinikom za infektivne bolesti) kojom se obvezala podmiriti obveze u iznosu 366.058,00 kn na temelju ugovora o specijalizaciji iz 2002., kojim se obvezala po završetku specijalizacije ostati na radu u vremenu koliko je trajala specijalizacija. Na temelju Odluke ravnateljice, iz prosinca 2015., podmirene su obveze zaposlenice prema prethodnom poslodavcu u iznosu 233.558,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da Zavod nije trebao podmiriti obvezu zaposlenice, s obzirom da se ne odnosi na djelatnost Zavoda, nego na obveze zaposlenice.

U okviru rashoda za usluge, evidentirani su rashodi za zakup poslovnog prostora za potrebe arhive u iznosu 426.369,00 kn. Ugovorom o zakupu, zaključenom u svibnju 2013., ugovoren je zakup poslovnog prostora površine 530 m² za potrebe pohrane dijela arhivskog gradiva Zavoda. Zakupnina je ugovorena u iznosu 7 EUR/m² odnosno 3 710 EUR mjesečno. U navedenom iznosu ugovorene su i usluge čuvanja gradiva. Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme, a zakupodavac ima dopusnicu prve kategorije sustava zaštite, izdanu od Hrvatskog državnog arhiva u veljači 2013., na rok do prosinca 2016.

Državni ured za reviziju je mišljenja da Zavod nije trebao zaključiti ugovor o zakupu poslovnog prostora za potrebe arhiviranja na neodređeno vrijeme iz razloga što zakupodavac ima dopusnicu na rok do prosinca 2016.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti odluku o pokriću manjka i načinu podmirenja obveza. S obzirom da je novi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta Zavoda donesen u studenome 2015., a najveći dio zaposlenika ima ugovore o radu na temelju Pravilnika koji je stavljen izvan snage, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti mjere u cilju usklade ugovora o radu s važećim Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta Zavoda. Nalaže se naknade za usluge obavljene putem ugovora o djelu obračunavati na temelju dokumentacije iz koje je vidljiva vrsta i vrijeme obavljanja usluga.

- 4.2. *U vezi s ostvarenim gubitkom u poslovanju, Zavod u očitovanju navodi da prema članku 117. Zakona, ravnatelj podnosi ministru nadležnom za zdravlje i Vladi Republike Hrvatske godišnje izvješće o poslovanju te prema članku 118. spomenutog Zakona Vlada Republike Hrvatske, ako utvrditi da su gubici Zavoda u provođenju obveznoga zdravstvenog osiguranja nastali zbog objektivnih okolnosti, gubitke pokriva iz državnog proračuna. U vezi s Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, Zavod u očitovanju obrazlaže da je Upravno vijeće izmjenom Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta Zavoda, iz veljače 2016., rok za izdavanje ugovora o radu odgodilo do početka lipnja 2016., u skladu s mišljenjem Ministarstva zdravlja iz veljače 2016., budući da je imalo primjedbe za moguće troškove provedbe novog Pravilnika. Tijekom svibnja 2016. promijenjena je Uprava Zavoda i pokrenuta inicijativa za redefiniranje unutarnjeg ustroja koje podrazumijeva promjenu Statuta, a time i općih akata koji uređuju unutarnji ustroj i sistematizaciju radnih mjesta Zavoda. S obzirom na tijek aktivnosti oko tih akata, koje nisu isključivo u domeni aktivnosti Zavoda (suglasnost na Statut Zavoda daje Vlada Republike Hrvatske), Upravno vijeće je rok za izdavanje novih ugovora o radu produžilo do početka studenoga 2016.*

Ističe da se izdavanjem novih ugovora o radu, za većinu zaposlenika, neće promijeniti bitni elementi ugovora, budući da im ostaju isti nazivi radnih mjesta i koeficijenti za obračun plaće koji su zadani pozitivnim propisima koji uređuju tu materiju za javne službe. Nadalje navodi da je tijekom rujna 2016. pribavljena suglasnost Ureda za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske na Statut te se provode aktivnosti oko dobivanja suglasnosti Vlade Republike Hrvatske. Nakon što Statut Zavoda stupi na snagu, uskladit će se opći akti Zavoda i zaposlenicima ponuditi novi ugovori o radu.

U vezi nalaza Državnog ureda da se obračun naknada za usluge vještačenja isplaćenih putem ugovoru o djelu većim dijelom obavlja bez priložene dokumentacije iz koje je vidljiva vrsta i vrijeme obavljanja usluga, Zavod u očitovanju obrazlaže da se obračun naknada isplaćenih putem ugovora o djelu obavlja na osnovi ugovora o djelu i dokumentacije, odnosno evidencija obavljenih sati rada i obračuna naknade po ugovoru o djelu za izvršitelja (ime i prezime izvršitelja) za mjesec i godinu evidencije odnosno izvješće o izvršenom stručno - medicinskom vještačenju, s tim da navedenu dokumentaciju ovjerava izvršitelj i voditelj ustrojstvene jedinice Zavoda na čijem se području obavlja usluga medicinskog vještačenja.

U vezi nalaza da je Zavod podmirio obveze zaposlenice prema prethodnom poslodavcu u iznosu 233.558,00 kn, Zavod u očitovanju obrazlaže da je na osnovi obrazloženog zahtjeva zaposlenice i preporuke Povjerenstva za stručno obrazovanje i usavršavanje Zavoda, uzimajući u obzir dosadašnji doprinos zaposlenice u poslovanju Zavoda osnovom specijalističkog usavršavanja (izrada cjenika usluga laboratorijskih djelatnosti, kao što su patologija, citologija, mikrobiologija, transfuziologija, medicinska biokemija, prepoznavanje specifičnosti prilikom ugovaranja laboratorijskih djelatnosti, izrada aktivnosti za nacionalni preventivni program ranog otkrivanja karcinoma vrata maternice, utvrđivanje indikatora kvalitete i učinkovitosti za kliničke djelatnosti) kao i budućem doprinosu, donesena navedena Odluka, osnovom koje je zaključen ugovor sa zaposlenicom, kojim se, između ostaloga, zaposlenica obvezuje ostati na radu u Zavodu najmanje tri godine od dana donošenja Odluke, u protivnom je obvezna Zavodu vratiti novčana sredstva koja je platio Zavod.

U vezi ugovora za najam prostora za potrebe arhive, zaključenog na neodređeno vrijeme, Zavod u očitovanju navodi da je ugovor zaključen na neodređeno vrijeme s mogućnosti otkaza odnosno raskida istog, uzimajući u obzir stalno povećanje obima arhivskog i registraturnog gradiva Zavoda te izmjenu i dopunu pozitivnih propisa kojima su uređeni rokovi čuvanja arhivskog i registraturnog gradiva.

- 4.3. Zavod nije uz očitovanje dostavio dokumentaciju iz koje bi bila vidljiva vrsta usluge medicinskog vještačenja i kada je obavljena te Državni ured za reviziju ostaje kod naloga u vezi s navedenim uslugama.

5. Javna nabava

- 5.1. Planom nabave, donesenim sredinom prosinca 2014., planirana je nabava robe, radova i usluga u vrijednosti 40.107.500,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Do sredine prosinca 2015., doneseno je jedanaest izmjena plana nabave, a prema posljednjim izmjenama, planirana je nabava robe, radova i usluga u vrijednosti 290.780.352,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Plan nabave je, najvećim djelom, povećan zbog plana zajedničke nabave (za potrebe Zavoda i zdravstvenih ustanova) električne energije u vrijednosti 110.305.972,00 kn, poštanskih usluga u vrijednosti 47.228.285,00 kn, uredskog materijala u vrijednosti 42.174.824,00 kn i telekomunikacijskih usluga u vrijednosti 30.526.478,00 kn, koja nije planirana izvornim planom. Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi, u 2015. je zaključeno 50 ugovora o nabavi robe, radova i usluga u vrijednosti 230.316.981,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, od čega putem otvorenih postupaka javne nabave 36 ugovora o nabavi robe, radova i usluga u vrijednosti 225.611.409,00 kn (tri okvirna sporazuma za usluge u vrijednosti 200.594.607,00 kn i 33 ugovora o nabavi robe, radova i usluga u vrijednosti 25.016.802,00 kn), pet ugovora o nabavi robe, radova i usluga u vrijednosti 3.105.571,00 kn putem pregovaračkih postupaka bez prethodne objave te devet ugovora o nabavi usluga iz Dodatka II B u vrijednosti 1.600.000,00 kn. Robe čija je pojedinačna vrijednost manja od 200.000,00 kn (bagatelna nabava) nabavljene su u vrijednosti 3.613.625,00 kn i usluge u vrijednosti 6.296.003,00 kn te radovi čija je pojedinačna vrijednost manja od 500.000,00 kn nabavljeni su u vrijednosti 781.766,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, odnosno ukupno bagatelna nabava iznosi 10.691.394,00 kn. Okvirni sporazumi su zaključeni za zajedničku nabavu (za potrebe Zavoda i zdravstvenih ustanova) električne energije te telekomunikacijskih i poštanskih usluga.

U pojedinim slučajevima nije obavljena analiza opravdanosti nabave usluga.

Za nabavu usluga najma pet redomata s mogućnošću izdavanja zdravstvenih iskaznica za regionalne urede na lokaciji Zagreb (dva redomata) i po jedan na lokacijama Split, Osijek i Rijeka, proveden je otvoreni postupak javne nabave na koji su dostavljene dvije ponude, od kojih jedna prihvatljiva (drugi ponuditelj nije priložio odgovarajuću garanciju). Odabrana je ponuda s dvogodišnjom cijenom najma u iznosu 809.100,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Ugovor je zaključen 23. lipnja 2015., a rok isporuke je ugovoren 90 dana od zaključenja ugovora (23. rujna 2015.). U ugovorenom roku nije u potpunosti isporučena oprema koja je bila opisana u dokumentaciji te je početkom veljače 2016. zaključen dodatak ugovoru kojim je produljen rok isporuke do početka lipnja 2016., odnosno devet mjeseci nakon ranije ugovorenog roka. Oprema je isporučena sredinom travnja 2016.

Zavod nije prije nabave najma redomata s mogućnošću izdavanja zdravstvenih iskaznica sastavio analizu isplativosti nabave putem najma u odnosu na kupnju. U obrazloženju dostavljenom tijekom revizije je navedeno da su troškovi kupnje i održavanja kroz četiri godine veći za 132.000,00 kn od troškova najma kroz četiri godine. Iz obrazloženja nije vidljivo na temelju čega je utvrđena nabavna cijena redomata u iznosu 730.000,00 kn, kao ni godišnji troškovi održavanja u iznosu 146.000,00 kn. Također, nije vidljivo na temelju čega je utvrđen uporabni vijek redomata od četiri godine.

Usluge konzultacije u vezi s pripremom šest projekata za financiranje iz sredstava EU u vrijednosti 194.400,00 kn, odnosno 243.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, ugovorene su na temelju poziva za prikupljanje ponuda koji su dostavljeni na tri adrese. Ugovorom zaključenim koncem ožujka 2015., ugovorene su usluge za 120 radnih dana po cijeni 2.025,00 kn po danu. Plaćanja su obavljena na temelju računa i primopredajnih zapisnika iz kojih nije vidljiva vrsta i vrijeme obavljanja usluga.

Isti izvršitelj je obavljao usluge konzultacije u vezi s pripremom projekta za EU fondove u 2013. i 2014. te je za navedene usluge plaćeno 260.625,00 kn, odnosno do konca 2015. plaćeno je ukupno 473.250,00 kn.

U okviru Operativnog programa regionalna konkurentnost 2007. - 2013., Zavod nije prijavio ni jedan projekt, a u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014. - 2020., za eZDRAVLJE su predviđena sredstva za šest projekata u iznosu 40.000.000,00 EUR (302.000.000,00 kn). Do vremena obavljanja revizije (rujan 2016.) nije prijavljen ni jedan projekt, a prema obrazloženju, Zavod i Ministarstvo zdravlja će do konca 2016. prijaviti tri projekta u iznosu 134.000.000,00 kn.

Na temelju odluke ravnateljice Zavoda za prihvaćanje ponude određenog ponuditelja, prihvaćena je ponuda u iznosu 195.927,00 kn, odnosno 244.909,00 kn s porezom na dodanu vrijednost za izradu scenarija za dva TV i radio spota (za promidžbu dopunskog zdravstvenog osiguranja) te snimanje i koordinaciju projekta. Ugovor je zaključen 9. prosinca 2015. te ugovoren rok izvršenja usluga do konca 2015. i plaćanje u roku 60 dana od dana dostave računa. Izvršitelj je 21. prosinca 2015. ispostavio račun u ugovorenom iznosu. Sastavljen je primopredajni zapisnik u kojem je navedeno da je izvršitelj dostavio na CD-u ugovorene finalne TV i radio spotove. Plaćanja su izvršena 29. prosinca 2015., odnosno osam dana nakon ispostave računa, a ugovoren je rok od 60 dana. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2016.), odnosno devet mjeseci nakon izrade, spotovi nisu emitirani.

S obzirom da isporučena i plaćena produkcija za TV i radio spotove nije emitirana, Državni ured za reviziju je mišljenja da nabava nije svrhovita ni racionalna. Također, mišljenja je da Zavod nije trebao obaviti plaćanja u roku osam dana, s obzirom da je ugovoren rok od 60 dana, a Zavod ima značajan iznos dospjelih obveza.

Državni ured za reviziju predlaže prije donošenja odluke o nabavi, sastaviti analizu isplativosti nabave putem najma, odnosno kupnje.

Državni ured za reviziju nalaže plaćanje konzultantskih usluga na temelju dokumentacije iz koje je vidljiva vrsta i datum, odnosno vrijeme obavljanja usluga. S obzirom da Zavod nije prijavio ni jedan projekt za financiranje iz sredstva EU u okviru operativnih programa regionalna konkurentnost, Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje žurnih aktivnosti za prijavu, ugovaranje i provođenje projekata koji se financiraju iz fondova EU.

- 5.2. *U vezi nabave usluga najma redomata, Zavod u očitovanju obrazlaže da je 23. lipnja 2015. zaključen ugovor za nabavu usluge najma redomata s mogućnošću izdavanja EHIC kartica nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave, s rokom isporuke 90 dana od dana potpisa navedenog ugovora. Ugovoreno je da je dobavljač obavezan u roku od osam dana od potpisa ugovora dostaviti jamstvo banke za uredno ispunjenje ugovora.*

Sukladno ugovoru, dobavljač je u ugovorenom roku na svih pet lokacija isporučio i pustio u redovnu uporabu sustav za uvođenje redova čekanja i sustav za personalizaciju EHC kartica. Međutim, kako oprema koja je isporučena nije u potpunosti ispunjavala sve tehničke karakteristike koje su bile opisane u dokumentaciji za nadmetanje (isporučeni laserski pisač nije bio integriran u kućište redomata) te su povremeno postojali i zastoji u funkcionalnosti izdavanja EHC kartica, nije potpisan završni primopredajni zapisnik koji je bio osnova za početak najma isporučene opreme.

U cilju reguliranja nastale situacije Zavod je s dobavljačem 10. veljače 2016. potpisao sporazum i dodatak osnovnom ugovoru za nabavu usluge najma redomata s mogućnošću izdavanja EHC kartica, kojima je uređeno da će dobavljač najkasnije do 1. lipnja 2016. isporučiti redomate koji će u kućištu imati integrirani laserski pisač traženih karakteristika iz tehničke specifikacije dokumentacije za nadmetanje. Ujedno, dobavljač se odrekao potraživanja s osnove korištenja isporučenih redomata i obvezao sve do trenutka potpisa završnog primopredajnog zapisnika uredno isporučivati sav potrošni materijal za redovno funkcioniranje redomata s mogućnošću izdavanja EHC kartica (role za pisač za redomat i tonere za uređaj za personalizaciju kartica). Dobavljač je do sredine svibnja 2016. ispunio sve uvjete što je evidentirano potpisivanjem završnog primopredajnog zapisnika 18. svibnja 2016. te je od tog dana započeo 24 mjesecni najam redomata s mogućnošću izdavanja EHC kartica. Zavod je po navedenom ugovoru imao i mogućnost aktiviranja bankovnog jamstva, međutim analizom je ocjenjeno da bi raskid ugovora s dobavljačem izazvao poremećaj poslovnih procesa na šalterima najfrekventnijih lokacija Zavoda budući da bi se izvršila deinstalacija redomata (koji su od početka imali funkcionalnost uvođenja redova čekanja). Stoga, ugovoreno je da se nastavi korištenje redomata (funkcionalnost je radila od trenutka instalacije i isporuke opreme odnosno od 23. rujna 2015.) te da će do isporuke redomata, koji će u kućištu imati integrirani laserski pisač traženih karakteristika, Zavod nastaviti korištenje redomata bez naplate uz obvezu dobavljača da osigura sav potreban potrošan materijal bez naplate. Navedeno postupanje je za Zavod ekonomično i svrhovito budući da bi korištenje postavljenih redomata bez naplate kroz devet mjeseci upotrebe iznosilo minimalno 303.412,50 kn dok bi aktiviranje bankovnog jamstva Zavod prihodovao 64.728,00 kn. Također, u navedenom periodu (od rujna 2015. do svibnja 2016.) putem redomata personalizirano je oko 40.500 EHC kartica bez troška za Zavod.

U vezi konzultantskih usluga u pripremi projekta za financiranje iz sredstava EU Zavod obrazlaže da je, postupajući po prethodnim mišljenjima Državnog ureda za reviziju, uveo praksu da primopredajni zapisnici obavezno sadrže podatak o vrsti i vremenu obavljanja usluga (koja je usluga/zadatak obavljen tijekom određenog mjeseca i koliko je bilo vremensko trajanje - izraženo u danima za izvršavanje te usluge/zadatka) te je na osnovi zapisnika kojim su potvrđene te činjenice izvršeno plaćanje računa za spomenute konzultantske usluge. Nadalje navodi da Zavod nije bio u mogućnosti prijaviti projekte u okviru Operativnog programa konkurentnost i kohezija 2014. - 2020. iz razloga što je prvi natječaj raspisan u mjesecu srpnju 2016. s tim da je razdoblje prijave projekata od početka rujna 2016. do konca 2019.

U vezi nabave usluga za izrade scenarija za dva TV i radio spota (za promidžbu dopunskog zdravstvenog osiguranja) te snimanje i koordinaciju projekta, Zavod u očitovanju obrazlaže da je u ugovorenom roku izvršena usluga produkcije tv spota i radio reklame a Zavod je, nakon što je izvršena predmetna usluga (21. prosinca 2015.), izvršio plaćanje u ugovorenom roku od 60 dana odnosno 29. prosinca 2015. Nadalje navodi da je planom nabave za 2016. od 29. ožujka 2016. planirana nabava usluge promidžbe i informiranja za zakup medijskog prostora za emitiranje navedenih spotova.

- 5.3. Zavod nije u tijeku revizije ni u vremenu predviđenom za očitovanje dostavio dokumentaciju iz koje je vidljivo da su konzultantske usluge u vezi pripreme projekta za financiranje iz sredstava EU plaćane na temelju dokumentacije iz koje je vidljiva vrsta usluga i datum kada su obavljene te Državni ured za reviziju i nadalje ostaje kod navoda u Izvješću u vezi navedenih konzultantskih usluga.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Zavoda za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Revizijom obavljenom za 2014., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na popis imovine, nisu otklonjene. (točka 1. Nalaza)
 - U poslovnim knjigama su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja iz državnog proračuna za police dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 365.776.983,00 kn, koja su naplaćena. Zbog navedenog, ukupna imovina i izvori Zavoda više su iskazani za 365.776.983,00 kn. (točka 2. Nalaza)
 - Rashodi za naknade isplaćene putem ugovora o djelu ostvareni su u iznosu 4.872.196,00 kn, a najvećim dijelom se odnose na naknade isplaćene za usluge vještačenja (za ostvarenje prava osiguranika), koje su obavljane tijekom cijele godine. Obračun naknada isplaćenih putem ugovoru o djelu najvećim dijelom je obavljan bez priložene dokumentacije iz koje je vidljiva vrsta i vrijeme obavljanja usluga. (točka 4. Nalaza)
 - Usluge konzultacije u vezi s pripremom šest projekata za financiranje iz sredstava EU u vrijednosti 194.400,00 kn, odnosno 243.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, ugovorene su na temelju poziva za prikupljanje ponuda koji su dostavljeni na tri adrese. Plaćanja su obavljena na temelju računa i primopredajnih zapisnika iz kojih nije vidljiva vrsta i vrijeme obavljanja usluga. (točka 5. Nalaza)
4. Zavod organizira i provodi poslove obveznog i dopunskog zdravstvenog osiguranja. Financira se iz doprinosa, općih prihoda državnog proračuna, vlastitih prihoda i prihoda po posebnim propisima. Koncem 2015., u Zavodu je bilo 2 306 zaposlenika. Od 24. veljače 2012. do 17. lipnja 2014. ravnatelj je bio Siniša Varga, od 18. lipnja 2014. do 11. svibnja 2016. ravnateljica je bila Tatjana Prenda Trupec, a od 12. svibnja 2016. za vršitelja dužnosti imenovan je mr. sc. Fedor Dorčić. Prihodi su iskazani u iznosu 22.156.101.065,00 kn, rashodi i izdaci u iznosu 22.746.178.850,00 kn te je iskazan manjak prihoda u iznosu 590.077.785,00 kn, od čega se na manjak prihoda obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi 548.400.555,00 kn i manjak prihoda dopunskog zdravstvenog osiguranja 41.677.230,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz ranijeg razdoblja je iznosio 2.077.677.264,00 kn te je u naredno razdoblje prenesen manjak prihoda u iznosu 2.667.755.049,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji prihodi se odnose na prihode od doprinosa za zdravstveno osiguranje te ozljede na radu i profesionalne bolesti u iznosu 18.121.281.521,00 kn ili 81,8 % ukupnih prihoda, opće prihode iz državnog proračuna u iznosu 2.400.000.000,00 kn ili 10,8 % te prihode od premije po policama dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 1.207.380.126,00 kn ili 5,5 % ukupnih prihoda. Vrijednosno najznačajniji rashodi i izdaci se odnose na bolničku zdravstvenu zaštitu u iznosu 8.551.840.306,00 kn, lijekove na recept u iznosu 3.113.501.649,00 kn i primarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu 3.029.168.732,00 kn. Koncem 2015., ukupna potraživanja su iskazana u iznosu 11.744.425.265,00 kn, a vrijednosno najznačajnija se odnose na potraživanja za doprinose u iznosu 8.406.702.311,00 kn, premije dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu 1.841.417.689,00 kn (od čega se 365.776.983,00 kn odnosi na pogrešno iskazana naplaćena potraživanja) i potraživanja od inozemnih osiguravatelja zdravstvene zaštite u iznosu 1.119.885.300,00 kn. Obveze su koncem 2015. iskazane u iznosu 3.223.925.248,00 kn, od čega se na obveze obveznog zdravstvenog osiguranja odnosi 3.015.899.175,00 kn i obveze dopunskog zdravstvenog osiguranja 208.026.073,00 kn. Vrijednosno najznačajnije obveze osnovnog zdravstvenog osiguranja se odnose na obveze za lijekove na recept u iznosu 1.036.663.845,00 kn, obveze prema inozemnim osigurateljima za liječenje hrvatskih osiguranika u iznosu 974.709.626,00 kn, obveze za stacionarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu 177.381.593,00 kn, obveze za posebno skupe lijekove u iznosu 159.785.659,00 kn i obveze za ortopedske uređaje i pomagala u iznosu 142.383.117,00 kn. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na nepostupanje prema nalogima ranije revizije te na računovodstveno poslovanje, rashode i javnu nabavu, dijelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Na Izvješće o obavljenoj reviziji, KLASA:041-01/16-08/2, URBROJ:613-02-01-16-6, od 24. listopada 2016., zakonski predstavnik je uložio prigovor. Prigovor je prihvaćen djelomično te je ovo Izvješće konačno.